

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi polji. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 80 kr., za četrť leta 90 kr. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gld. 20 kr., za pol leta 2 gld. 20 kr., za četrť leta 1 gld. 15 kr. nov. den.

~ V Ljubljani v sredo 2. decembra 1863. ~

Gospodarske stvari.

Gospodarske skušnje.

* Slanina ali špeh odganja zajca od drevés. Med marsikterimi pripomočki je bilo nasvetovano, drevesca s kožo prekajene slanine ali špeha namazati, kateri pa ne sme ne osoljen ne s solitrom poštupan biti. Srenjski župan Šnajder, kateri se s posebnim uspehom s sadjorejo pečá, mi je zagotovil, da drevesca maže že dve leti s špehovo kožo, in da jih je zajca popolnoma obvaroval; začel je drevesca okoli vseh Svetih z omenjeno kožo mazati; in preteklo zimo se zajec ni nobenega drevesca dotaknil. Ravno tako sem tudi jez svoje drevesca po njegovem svetu mazal in jih zajca ohranil. Al kronberški vrtnarji in drugi sadjorejci trdijo, da jame drevesni lub ali tako imenovana skorja bolehati, če se s špehom maže, in drevo več ali manj v rasti zastaja. *) Ker sem se bal, da bi špehova mast drevescem res škodovala, sem mesca sušca vse tiste drevesca, ki so bile s špehovo kožo v jeseni namazane, dal s svečarskim lugom omiti. Srenjski župan Šnajder pa pravi, da ni na svojih drevescih, ki so bile s špehovo mastjo namazane, do zdaj še nikoli nobene škode ali bolehnosti zapazil.

„Pomol. Monatschr.“

* Šota dober gnoj, — pa kdaj in kako? Šoto (torf) cenijo angležki kmetovavci veliko bolj, kakor mi. Rabijo jo tako-le: Šote same na sebi, kakoršna je, Anglež veliko ne obraja; kakor hitro je pa s hlevnim gnojem pomešana, se spremeni v neizrečeno dober gnoj. To je prvi skusil lord Meadowbank. On je jemal, na primer, 1 funt hlevnega gnoja in ga je pomešal z 2 funtoma že suhe šote. Ceno tega mešanega gnoja, so, kakor Hodgos trdi, skušeni kmetovavci iz Šotlandije in Irlandije popolnoma potrdili. Kdor šote potrebuje, naj si je na močirji (mahu) v suhem vremenu nareže in naj jo pusti, da se pod milim nebom v kakih 14 dneh dobro presuši. Da šota, pomešana z gnojem, hitreje vrè, naj se od časa do časa nekoliko z gnojnico polije. Pa tudi sama suha šota se zna porabiti, da scavnico popije, namesti da bi se z gnojem mešanca delala. Dr. Sir dodaja na pol presušeni šotni in gnojni mešanci nekoliko košene moke. Le s polivanjem gnojnice se dá prav koristen kompost napraviti. Kjer pa šote ni, naj se iz gojzdov jemlje gnjile žagovine, ktera je ravno tako dobra kakor šota. — Angleži šoto tudi v oglje žgó, da se dá z večim pridom na polji porabiti. V ta namen se sežgana šota v precej debel

prah zdrobí in se med gnoj pomeša; to neizrečeno naglo rast pospeši. Samo krompirju in repi ne koristi dosti. Šotni pepél se z večim pridom rabi kakor gola šota ali pa šotno oglje. Imenitni šotni pepél, ki se iz Hollandije dobiva, in ki je za detelišča posebno dober gnoj, se napravi iz zapaljene šote, ktera je gorša od naše le zato, ker ima precej morske soli v sebi. V Ardenih v Belgii, kjer šoto sploh žgejo, kmetovavci dobro vedó, da pepél iz šote na travnikih in deteljšcih veliko izdá; posebno radi in s posebnim pridom pa gnojé ohrovtu.

Letni zbor kmetijske družbe krajske.

(Dalje.)

V vrsti nasvetov družbinih podružnic ali posamnih udov je najpred gosp. Ambrož, mestni župan in odbornik kmet. družbe, bral gosp. Feuserjevo vprašanje: ali je komisija za osušenje močvirja, kakor je zdaj sestavljena, v stanu vse potrebne dela dovršiti? Gospod Ambrož, naštevši deležnike te komisije, pritrdi, da je dosihmal ta komisija dobro dovršila svojo nalogo, ker večidel obdelana zemlja na mahu je temu živa priča. Zná biti, ko bojo glavne dela za osušenje njegovo končane, da potem utegne kakošna druga sestava omenjene komisije potrebna biti. Ker pa ta razsodba ne spada v opravilstvo kmetijske družbe, naj se gosp. Feuserjeva interpelacija izroči dotični komisii. — Zbor je pritrdil ta nasvèt.

Dr. Bleiweis, družbini tajnik, je naznanjal potem nasvete družbinih podružnic. *) Podružnica novomeška (predstojnik preč. gospod prošt Arko) je naznanila veselo napredovanje murboreje na Dolenskem, in želí, naj se natisne imenik udov kmetijske družbe. Gosp. dr. Bleiweis omeni, da vsako leto se sicer ne more natisniti tak imenik, ker to bi preveč stroškov prizadevalo; pa da se natisne zopet to leto, kakor podružnica želí, bi bilo prav. Gosp. dr. Orel meni, da naj vsaka podružnica sestavi za svojo okolico tak imenik in ga pošlje glavnemu odboru, da se potem vredi splošni imenik, ker odbor ne vé od vsacega uda na deželi, ali se ni iz dežele preselil, ali umrl itd. Sklep je bil, naj se po kateri koli poti natisne imenik. — Poslednjič naznanja podružnica smrt g. Jožefa Dulerja, posestnika v Velikem Škerjančjem, ki je preteklo poletje umrl. Bil je rajnki izvrsten kmetijsk gospodar in eden najpripradnih udov in odbornikov podružnice novomeške.

*) Gosp. izvestnik v „Laib. Zeitg.“ se čudi, da le 4 podružnice so se oglasile s željami in nasveti, kakor da bi morala vsaka podružnica vsakemu zboru kaj razodeti. Želj po potrebnih rečéh za kmetijstvo je na kupe po deželi, al največ takih, ktere ne spadajo prav za prav v kolo kmetijske družbe, in zato jih ne naznanjajo podružnice, da se jim ne godí, kakor se je z marsiktero že zgodilo v deželnem in državnem zboru.

*) Prav bi bilo, da bi naši drevorejci to nasvetovano mažo, ktero sta tudi gosp. Lasnik in gosp. fajmošter Majnik v poslednjem zboru kmetijske družbe priporočala, v svojih drevesnih sadišcih poskusili in svoje skušnje po „Novicah“ na znanje dali.